Μεταμοσχεύσεις - «Εγκεφαλικά Νεκροί» δότες. Οι θέσεις των συγχρόνων αγίων γερόντων: Παϊσίου - Πορφυρίου - Σωφρονίου (Αγιορείτη Μοναχού Ησαΐα)

Date : 4 Νοεμβρίου, 2010

ΕΙΣΑΓΩΓΙΚΑ

Πρό ἡμερῶν ἦλθε στά χέρια μου τό βιβλίον «Πέρα ἀπό τά σύννεφα» τοῦ μοναχοῦ Γρηγορίου (μ.Γ., στό ἑξῆς), τό ἀσχολούμενο μέ τό πρόβλημα τοῦ λεγομένου «ἐγκεφαλικοῦ θανάτου» («ἐ.θ.», στό ἑξῆς) καί τῶν λεγομένων «πτωματικῶν» μεταμοσχεύσεων.

Δέν θέλω νά ἀμφισβητήσω τήν καλήν διάθεσιν τοῦ μ.Γ., οὔτε καί τό γεγονός ὅτι ἔχει ἀναγνώσει ἀρκετά σχετικά κείμενα, ἐκ τῶν ὁποίων παραθέτει καί ἀρκετές ὀρθές τοποθετήσεις -ἄλλοτε παραπέμποντας στήν πηγή καί ἄλλοτε ὄχι- ὅπως λ.χ. τίς ἑξῆς:

α) Ὅτι ὁ «ἐ.θ.», **δέν** εἶναι καί ὁ βιολογικός θάνατος τοῦ ἀνθρώπου καί ὅτι, κατά συνέπειαν, ὁ «ἐγκεφαλικά νεκρός» («ἐ.ν», στό ἑξῆς) εἶναι ζωντανός[1] (σελ. 19, 39, 59, 61, 62 κ.ἄ).

β) Ὅτι εἶναι σημαντική καί ὅτι «δέν εἶναι σχολαστικισμός» ἡ θεώρησις ὅτι «ἡ ψυχή τοῦ «ἐ.ν.» ὑπάρχει ἀκόμη στό σῶμα του» καί δέν ἔχει ἀναχωρήσει καί, κατά συνέπειαν, ὅτι ὁ «ἐ.ν.» «δέν παύει νά εἶναι πρόσωπο, μέ συνείδηση, καί δέν ἀποκλείεται καθόλου νά μετανοεῖ καί νά προσεύχεται». (σελ. 36, 97, 103 σημ., 105, 137, 154 κ.ἄ).

γ) Ὅτι εἶναι ἐσπευσμένη καί ἐσφαλμένη ἡ στάσις τῶν ἁρμοδίων τῆς Ἐκκλησίας νά παραθεωρήσουν –στήν οὐσία νά διαφωνήσουν μέ- τά δύο ἀνωτέρω (σελ. 62, 63, 100, 152).

δ) Ὅτι «εἶναι ἄστοχη ἡ κίνηση πολλῶν ἐπισκόπων νά σπεύσουν νά δηλώσουν δωρητές ὀργάνων» (σελ.63).

ε) Ὅτι διά τῆς παραπληροφορήσεως «ξεγελιέται» ὁ δυνητικός δότης «ὅτι θά παρθοῦν τά ὄργανά του μετά τό θάνατό του» καί «ὑφαρπάζεται ἔτσι ἡ συγκατάθεσή του» (σελ. 68 κ.ἐ., 90, 97 κ.ἀ.).

στ) Ὅτι ἕνας ἄνθρωπος «μέ ἀρχοντιά, φιλότιμο, συνείδηση...» «δέν θά ἤθελε νά τοῦ

γίνει μεταμόσχευση ἀπό «ἐ.ν.» συνάνθρωπό του» καί ὅτι «προτιμᾷ τήν ταλαιπωρία καί τόν θάνατο»[2] (σελ. 7, 64, 65).

ζ) Ὅτι «ἡ λήψη ὀργάνων ἀπό ἑτοιμοθάνατους... ξεκάθαρα εἶναι μία σκληρή καί μή ὀρθή πρόταση»· ἀφ' ἑνός λόγῳ «τῆς ἱερότητας τῶν τελευταίων στιγμῶν τους» καί διά τό ἀπρόσκοπτον «τῆς καθαρτήριας πορείας τους», ἀφ' ἑτέρου διά τό λανθανόντως ὑπάρχον κίνητρον εὐθανασίας, ἀλλά καί ἐκ τρίτου διά νά μήν ἐξαναγκάζεται ὁ ἰατρός νά γίνεται θύτης παρά συνείδησιν (σελ. 139-140). [Τά ἐντός εἰσαγωγικῶν ἀποσπάσματα ἐκ τοῦ βιβλίου τοῦ μ.Γ. μεταφέρονται μέ πλήρη πιστότητα μέχρι καί τῆς ὀρθογραφίας (πλήν τοῦ μονοτονικοῦ)].

Καί ἐνῶ ὑπάρχουν οἱ ἀνωτέρω -ὅπως καί ἕτερες- ὀρθές τοποθετήσεις, σέ πολλά ἄλλα σημεῖα τοῦ βιβλίου του ὁ μ.Γ., μέ παρερμηνεῖες, ἀνακρίβειες καί κυρίως μέ αὐθαιρεσίες καί ἄνευ ἐπιχειρηματολογίας, ἀλλ' ἀπολυτοποιώντας τήν κρίσιν του καί δογματίζοντας, ὑποστηρίζει τά ἀντίθετα, ἀντιφάσκων πρός ἑαυτόν. Ἡ δέ δυσκολία του ἤ καί ἡ ἀνεπάρκειά του ἐν πολλοῖς νά ἐκφράσῃ καί διατυπώσῃ αὐτό πού ἐννοεῖ ἐπιτείνει τήν σύγχυσιν.

Ὁ **σκοπός** τοῦ παρόντος ἄρθρου δέν εἶναι νά ἐπισημάνῃ ὅλα τά σφάλματα καί τίς ἀντιφάσεις τοῦ ἐν λόγῳ βιβλίου -ἴσως μέ αὐτό ἀσχοληθοῦν ἄλλοι, ἐάν ἔχουν τήν ὑπομονήν-, ἀλλά κυρίως (ὅπως διαφαίνεται καί ἀπό τόν τίτλον) νά ἀπαντήσῃ στήν ἀμφισβήτησιν τῶν κρυσταλλίνων θέσεων συγχρόνων ἁγίων Γερόντων, τήν ὁποίαν ἐπιχειρεῖ ὁ συγγραφεύς, διά νά ἐκμεταλλευθῇ τό κῦρος των. Ἁπλῶς, παρεμπιπτόντως, ἐπισημαίνω ἐδῶ μόνον μερικές τρανταχτές του **ἀντιφάσεις**, ἐρωτώντας:

1. Πῶς εἶναι δυνατόν νά ἰσχυρίζεται ὅτι κατά τήν λῆψιν ζωτικῶν ὀργάνων **δέν** πραγματοποιεῖται φόνος (σελ. 59, 156 κ.ἀ.) τοῦ «ἐ.ν.», τήν στιγμήν πού ἐπανειλημμένως ἔχει διακηρύξει ὅτι ὁ «ἐ.ν.» εἶναι ζωντανός; (!). Καί ὅταν στήν συνέχειαν χαρακτηρίζει τήν λῆψιν αὐτήν ὡς «μία **ἐφάμαρτη πράξη** πού γίνεται ἐν ἀγνοίᾳ» (ἔνθ. ἀν.), τί ἄλλο μποροῦμε να ἐννοήσωμε; Ἔστω, ἐν ἀγνοίᾳ -ἄν καί πολλάκις καί ἐν ἐπιγνώσει καί συχνά καί διά δόλου (δολοφονία)-, ἀλλά πάντως εἶναι φόνος (βλ. κατωτέρω τίς θέσεις τῶν ὁσίων Γερόντων). Μά μέ τίς λέξεις[3] «παίζομε ἐν οὐ παικτοῖς» (!);

2. Πῶς εἶναι δυνατόν ταυτόχρονα μέ τά ἀνωτέρω –καί ἐνῶ ἐπανειλημμένως ἔχει ἐξυμνήσει τό αὐτεξούσιο καί τήν ἐλευθέραν προαίρεσιν (σελ. 75 κ. ἑξ., 87 κ. ἑξ. κ.ἀ.) -νά ἐπιβάλλῃ στούς ἄλλους νά πράττουν ἤ νά συνεργοῦν σ' αὐτήν τήν «ἐφάμαρτη πράξη», καί μάλιστα νά ἐξυβρίζῃ διά τῶν κατωτέρω, ὅσους ἀρνοῦνται διά λόγους συνειδήσεως νά ὑπακούσουν; Ἰδού τί γράφει: «Καί ἐνῶ ξέρω ὅτι ὑπάρχουν ψυχές πού δυσκολεύονται, πού πονοῦν καί χρειάζονται ἄμεσα μεταμόσχευση καρδιᾶς, νεφροῦ, ἥπατος... ἐγώ ἀφήνω νά χαθοῦν τά ὄργανά μου μέ τό θάνατό μου, σφυρίζοντας ἀδιάφορα καί τυρβάζοντας περί πολλά. Λέγομαι ἄνθρωπος; Εἶμαι φίλος τοῦ Θεοῦ;

Ἀγαπῶ τόν πλησίον μου ὡς σεαυτόν (sic!); (σελ. 105-106)!!!

3. Θά δοῦμε κατωτέρω ὅτι οἱ σύγχρονοι ἅγιοι Γέροντες **Παΐσιος, Πορφύριος καί Σωφρόνιος** ὄχι μόνον δέν εἶχαν δηλώσει «δωρητές ὀργάνων», ἀλλά καί ὅτι κατηγορηματικῶς ἀπέτρεπαν ἀπ' αὐτό. Θεωρεῖ, λοιπόν, ὁ μ.Γ. ὅτι οἱ ἀνωτέρω δέν ἀγάπησαν τόν πλησίον ὡς ἑαυτούς (καί μάλιστα ὑπέρ ἑαυτούς), δέν ἦσαν φίλοι τοῦ Θεοῦ, δέν πρέπει νά λέγωνται κἄν ἄνθρωποι; (!!!).

4. Ἀλλά δέν νομίζει ὁ μ.Γ. ὅτι τούς βαρεῖς αὐτούς χαρακτηρισμούς τούς ἀπευθύνει πρωτίστως πρός τόν ἑαυτόν του, ἐφ' ὅσον -ὅπως φαίνεται ἀπό τά γραφόμενά του (σελ.157)- καί ὁ ἴδιος δέν εἶναι «δωρητής ὀργάνων»; (!).

5. Τέλος, τοῦ εἶναι τόσον δύσκολο νά κατανοήσῃ ὅτι τά προαναφερθέντα τρία εὔστοχα ἐπιχειρήματά του, διά τῶν ὁποίων ἀποκρούει τή λήψη ζωτικῶν ὀργάνων ἀπό ἑτοιμοθανάτους (μή «ἐ.ν.») (βλ. ἀνωτέρω τήν ζ΄ ὀρθήν τοποθέτησίν του ἐξ ἀντιγραφῆς ἐκ τῶν σελ. 139-140), ἰσχύουν ἀπαραλλάκτως καί κατά γράμμα καί διά τούς «ἐ.ν.»; (!).

ΟΙ ΘΕΣΕΙΣ ΤΡΙΩΝ ΣΥΓΧΡΟΝΩΝ ΑΓΙΩΝ ΓΕΡΟΝΤΩΝ

Ὁ μ.Γ. **ἀμφισβητεῖ τήν ἀρνητικήν τοποθέτησιν** τῶν συγχρόνων ἁγίων Γερόντων **Παϊσίου**, **Πορφυρίου** καί **Σωφρονίου** στό ὑπό συζήτησιν θέμα. Καί διά μέν τούς ἄλλους δύο Γέροντας ἐκφέρει τήν ἀμφισβήτησίν του μέ ἕναν μόνον ὑπαινιγμόν (: «δῆθεν»), χωρίς νά προσάγῃ τό παραμικρόν στοιχεῖον ἤ ἐπιχείρημα, διά δέ τόν Γέροντα Παΐσιον ἐπιχειρεῖ νά τήν κατοχυρώσῃ. Ὁ κύριος λόγος πού μέ ἐξηνάγκασε νά δημοσιεύσω τό παρόν εἶναι αἱ ἀνωτέρω ἀμφισβητήσεις, καί σκοπός μου ἡ ἀποκατάστασις τῆς διδασκαλίας τῶν ὁσίων Γερόντων ἀπό τήν παραποίησίν της ὑπό τοῦ μ.Γ. καί ἡ κατάδειξις τῶν πραγματικῶν θέσεών των, ὥστε νά μή ἀποπλανῶνται οἱ ἁπλοϊκοί ἐκ τῶν ἀναγνωστῶν.

Α. **Ὁ Γέρων Παΐσιος**

Ι. Κατ' ἀρχάς παραθέτω τήν σχετικήν τοποθέτησιν τοῦ μακαριστοῦ Γέροντος, ὅπως ἐλέχθη πρός τόν σεβαστόν Ἀγιορείτην ἱερομόναχον Γρηγόριον καί ὅπως ἤδη ἔχει δημοσιευθεῖ[4]. [Σημειωτέον ὅτι ὁ ἀναφερθείς ἱερομόναχος ἀνέγνωσε τήν μαρτυρίαν του καί διεβεβαίωσεν ὅτι κατεγράφη ἐπακριβῶς].

Ὁ σεβαστός ἀγιορείτης καί πνευματικός Γρηγόριος, ἐκ τοῦ στενοτάτου περιβάλλοντός του, ἐρώτησε τόν πατέρα Παΐσιον γιά τό θέμα τῶν μεταμοσχεύσεων καί τά συναφῆ μέ αὐτό ἀναφυόμενα προβλήματα. Ὁ Γέροντας ἀπαντώντας ἐπέτρεψε μέν τήν μεταμόσχευσιν ἑνός ἐκ τῶν διπλῶν ὀργάνων[5], ἀλλ' ἀπέκλεισε κατηγορηματικῶς τήν ἀφαίρεσιν καί μεταμόσχευσιν ὀργάνων ἀναγκαίων διά τήν ἐπιβίωσιν σέ ὁποιαδήποτε περίπτωσιν[6], ἀφοῦ δι' αὐτῆς προξενεῖται ἡ θανάτωσις τοῦ δότου. Χρησιμοποίησε μάλιστα διά κατοχύρωσιν τῆς θέσεώς του τά ἀκόλουθα ἐπιχειρήματα:

Πρῶτον, ὅτι ἀποτελεῖ ἀνεπίτρεπτον παρέμβασιν, ἀντιστρατευομένην τό δημιουργικόν ἔργον τοῦ Θεοῦ, ἀπό τήν μιά θανατώνοντας τόν δότη, καί ἀπό τήν ἄλλη δημιουργώντας μας τήν ἔπαρσιν γιά τήν ζωοποίησιν τοῦ λήπτου.

Καί δεύτερον, ὅτι θά γίνει αἰτία ἐφευρέσεως τρόπων νά σκοτώνουν τούς ἀσθενεῖς, γιά νά τούς πάρουν τά ὄργανά τους.

[Λεπτομερής ἐπεξηγηματικός σχολιασμός τῆς αὐθεντικῆς αὐτῆς μαρτυρίας ὑπάρχει ἀμέσως μετά ἀπό αὐτήν εἰς τό προαναφερθέν βιβλίον (βλ. ἀνωτέρω σημ. 4)].

Ὁ μ.Γ. ἀμφισβητεῖ τήν μαρτυρίαν! Τα «ἐπιχειρήματά» του εἶναι τά ἑξῆς:

«Πρῶτον, γιατί δέν μιλοῦν ἔτσι ἀφοριστικά οἱ Ἅγιοι γιά ἕνα τόσον ἀκανθῶδες θέμα» (σελ. 20).

«Δεύτερον, γιατί ἡ γλῶσσα του ἦταν ἁπλή, ἀνεπιτήδευτη» (ἔνθ' ἀν.), καί ὄχι ὅπως αὐτή ἑνός ἀποσπάσματος τῆς μαρτυρίας, τό ὁποῖον παραθέτει.

«Καί τρίτον γιατί ἔχει ἐκφραστεῖ καί θετικά» (ἔνθ' ἀν.).

Ἀπαντῶ καί στά τρία μέ τή σειρά.

1ον. Οἱ Ἅγιοι, ἔχοντες νοῦν Χριστοῦ καί τόν φωτισμόν τοῦ Ἁγίου Πνεύματος, κατανοοῦν τό θεῖον θέλημα καί στά δύσκολα καί ἀκανθώδη ζητήματα. Πληροφοροῦνται ἐπίσης καί τό ἐάν, καί τό πότε, καί σέ ποιόν πρέπει νά τό ἐκφράσουν. Καί στήν συγκεκριμένην περίπτωσιν ὁ ἐρωτήσας ἦτο σοβαρός πνευματικός, μέ πλῆθος πνευματικῶν τέκνων, ἀντιμετωπίζων τό πρόβλημα κατά τήν ἐξομολόγησιν. Πιθανόν σέ μίαν ἄλλην περίπτωσιν (ἐάν λ.χ. ὁ ἐρωτῶν δέν εἶχε τίς προϋποθέσεις νά κατανοήσῃ τήν ἀπάντησιν ἤ ἐάν ἐρωτοῦσε ὄχι διά ποιμαντικούς λόγους, ἀλλ' ἁπλῶς γνωσιολογικά ἤ ἐκ περιεργείας) ὁ Γέρων νά ἀπέφευγε τήν ἀπάντησιν.

2ον. Ὅσον ἀφορᾷ τήν γλῶσσαν, εἶναι ἐμφανέστατο ὅτι ἡ μαρτυρία εἶναι

καταγεγραμμένη στήν γλῶσσα τοῦ καταθέτοντος αὐτήν. Οὔτε διά μαγνητοφώνου εἶχαν ληφθῆ οἱ λόγοι τοῦ Γέροντος ὑπό τοῦ σεβαστοῦ ἱερομονάχου Γρηγορίου, οὔτε ἐντός εἰσαγωγικῶν ἐτέθησαν, τόσον τό προβαλλόμενον ὑπό τοῦ μ.Γ. ἀπόσπασμα, ὅσον καί ὁλόκληρος ἡ μαρτυρία[7]. Αὐτό πού ἀπεδόθη ἐπακριβῶς ἦτο τό νόημά της. Στόν μ.Γ. δημιούργησε τό πρόβλημα κυρίως ἡ λέξις «ἀντιστρατευομένη» -ὅπως ἀνέφερε προφορικῶς- πού θεωρεῖ ἀδύνατον νά τήν χρησιμοποίησε ὁ Γέρων. Πέραν τῶν προλεχθέντων θά ἤθελα:

α) Νά ἐρωτήσω τόν μ.Γ. : Δέν νομίζει ὅτι ὑποτιμᾷ πολύ τόν Γέροντα;

β) Νά τοῦ γνωστοποιήσω ὅτι ἔχομε ἀρκετές μαρτυρίες συνομιλητῶν τοῦ Γέροντος, πού ἔκπληκτοι καταθέτουν ὅτι κατά τήν συζήτησίν τους ἐνίοτε χρησιμοποιοῦσε λίαν ἐξειδικευμένους ὅρους , ἀσυνήθεις εἰς αὐτόν καί ἀναλόγου τῆς εἰδικότητός των (λ.χ.: θεολογικούς, οἰκονομικούς κ.ἄ.)· ἀσφαλῶς ἐκ τῆς θείας Χάριτος.

γ) Νά τοῦ ὑπενθυμίσω ὅτι ἡ σκανδαλίζουσα αὐτόν λέξις εὑρίσκεται εἰς τήν Καινήν Διαθήκην (Ρωμ. ζ΄, 23), καί ὅτι ὁ μακαριστός Γέρων... μελετοῦσε τήν Καινήν Διαθήκην· καί τέλος,

δ) Νά τόν διαβεβαιώσω -ἄν ἰσχύῃ δι’ αὐτόν τό «οὔ με πείσεις, κἂν με πείσῃς»- ὅτι δέν ἔχω κανένα πρόβλημα , ἄν θέλῃ νά ἀντικαταστήσῃ τήν σκανδαλίζουσαν αὐτόν λέξιν μέ μίαν ἄλλην (τοῦ αὐτοῦ ὅμως περιεχομένου), πού θά μποροῦσε -κατ’ αὐτόν- νά χρησιμοποιήσῃ ὁ Γέρων.

3ον. Καί ἔρχομαι στό κυριώτερον «ἐπιχείρημα» τοῦ μ.Γ.: τήν **δῆθεν** θετικήν στάσιν τοῦ Γέροντος. Γράφει:

«Ὅταν μιά γυναίκα, ἀκούγοντας προφανῶς τίς ἀντιπαραθέσεις μεταξύ ἀρνητῶν καί ὑποστηρικτῶν τοῦ «ἐ.θ.», ἀγωνιοῦσε ἄν ἔπραξε σωστά πού ἔδωσε τή συγκατάθεσή της γιά τήν ἀφαίρεση τῶν ὀργάνων τοῦ ἄντρα της, ὁ Γέροντας τήν καθησύχασε, λέγοντάς της ὅτι ἔκανε καλά». (σελ. 21).

Δυστυχῶς, τό προαναφερθέν περιστατικόν παρουσιάζεται κατά «Προκρούστειον» μέθοδον. Ἐλπίζω ὄχι συνειδητῶς, ἀλλ’ ἐξ ἀγνοίας, καθόσον ὁ μ.Γ. τό ἔλαβε ἀπό τρίτο χέρι. Προσωπικῶς τό γνωρίζω ἀπό πρώτην πηγήν, τόν γνωστόν καί ἀγαπητόν μου ἁγιορείτην Γέροντα **Εὐφρόσυνον**, ὁ ὁποῖος εἶναι ἀνεψιός τῆς ἀναφερομένης ὑπό τοῦ μ.Γ. γυναικός καί ὁ ὁποῖος μετέφερε καί τήν ἐρώτησιν πρός τόν Γέροντα καί τήν ἀπάντησίν του πρός τήν θείαν του. (Ἡ θεία του οὐδέποτε ἐπεκοινώνησε ἀπ’ εὐθείας μέ τόν Γέροντα).

Τό κυρίως, λοιπόν, ἀποσιωπώμενον ὑπό τοῦ μ.Γ. -τό ὁποῖον καί ἀντιστρέφει τό ἐπιχείρημα ἐναντίον του- εἶναι ὅτι τά προσφερθέντα ὄργανα ἦταν **μόνον οἱ**

ὀφθαλμοί!!! Καί, ἀκόμη ἀκριβέστερον, οἱ κερατοειδεῖς χιτῶνες τῶν ὀφθαλμῶν, πού δέν εἶναι κἄν ὄργανα, ἀλλ’ ἱστοί, καί πού εἶναι δυνατόν νά ληφθοῦν –καί μεταμοσχευθοῦν ἐπιτυχῶς- ἀκόμη καί μετά τόν βιολογικόν (μή ἀναστρέψιμον, καρδιακόν καί ἀναπνευστικόν) θάνατον τοῦ δότου.

Πέραν τούτου ὅμως, ἀκόμη καί ἐάν ὁ μ.Γ. ἀγνοοῦσε τό εἶδος τῆς προσφορᾶς –παρ’ ὅτι τόν εἶχα προειδοποιήσει πρό τῆς ἐκδόσεως ὅτι τό «ἐπιχείρημά» του ἦτο εἰς βάρος του, καί ἐπανειλημμένως τοῦ εἶχα παραγγείλει εἴτε νά συναντηθῇ μαζί μου εἴτε μέ τόν π. Εὐφρόσυνο, διά νά πληροφορηθῇ τήν ἀλήθεια- θά ἔπρεπε νά λάβῃ σοβαρῶς ὑπ’ ὄψιν του καί τό ὅτι ἡ ἐρώτησις ἔγινε καί ἡ ἀπάντησις τοῦ Γέροντος ἐδόθη**ἀφοῦ ἡ πράξις εἶχε συντελεσθῆ**, καί, συνεπῶς, θά δικαιολογεῖτο μία ἐπιεικής ἀντιμετώπισις, λόγῳ τῆς ἀγνοίας, τοῦ ψυχικού πόνου καί τῆς ἀγωνίας τῆς γραίας. Καί, ἐπομένως, θά ἔπρεπε νά εἶχε συνειδητοποιήσει ὅτι εἶναι **ἀντιδεοντολογικόν** νά χρησιμοποιῇ τό περιστατικόν -ἀκόμη καί ἐάν νόμιζε ὅτι εἶχαν δοθῆ καί ἄλλα ὄργανα- διά νά ὑποστηρίξῃ τήν δῆθεν θετικήν στάσιν τοῦ Γέροντος.Ἀλλ’ -ὅπως προελέχθη- αὐτό πού κυρίως καταργεῖ τό «ἐπιχείρημά» του εἶναι τό εἶδος τῆς προσφορᾶς.

Ἡ **σύγχυσις** τοῦ συγγραφέως (μ.Γ.) ἐν προκειμένῳ καταδεικνύεται καί ἀπό τα ἑξῆς:

α) Ἀμφιβάλλει καί ὁ ἴδιος γιά τήν ἀκρίβειαν τοῦ περιστατικοῦ του. Γράφει: Ἀκόμα κι ἄν δεν ἔγινε ἀκριβῶς ἔτσι τό παραπάνω περιστατικό, ἄν καί πιστεύω πώς ἔγινε...»(!) (σελ. 21)

β) Ὕστερα ἀπό τήν «ἐπιχειρηματολογίαν» του καταλήγει: «**Αὐτό δέν σημαίνει ὅτι ἦταν (ὁ Γέροντας) ὑπέρ τῶν μεταμοσχεύσεων ἀπό «ἐ.ν.» δότες. Σίγουρα ἔβλεπε τό ἐφάμαρτο** τό ὁποῖο συμβαίνει» (!!!) (ἔνθ’ ἀν.). Νομίζω ὅτι ἐδῶ πλέον περιττεύει πᾶν σχόλιον...

ΙΙ. Κάτι ἄλλο πού παρασύρει τόν μ.Γ. στήν παραποίησιν τῆς τοποθετήσεως τοῦ Γέροντος εἶναι ἡ παρερμηνεία πού κάνει στήν ἀντιμετώπισιν πού εἶχε ὁ ὅσιος Πατήρ στίς ἀσθένειες καί τόν θάνατόν του, καί στόν ἐν συνεχείᾳ παραλληλισμόν αὐτῆς (τῆς ἀντιμετωπίσεως) μέ τήν προσφοράν ζωτικῶν ὀργάνων ἀπό τούς «ἐ.ν.». Δυστυχῶς, στήν χονδρήν αὐτήν παρερμηνείαν ἔχουν περιπέσει –συνειδητά ἤ ἀσυνείδητα- και σοβαροί κατά τά ἄλλα συγγραφεῖς, καί ἴσως ἐξ αὐτῶν νά παρεσύρθη καί ὁ μ.Γ. Παρατηρῶ σχετικῶs:

1. Κατά τήν ἀσκητικήν παράδοσιν τῆς Ὀρθοδόξου Ἐκκλησίας μας, ὁ τέλειος ἀσκητής, ἀναθέσας τόν ἑαυτόν του ἐξ ὁλοκλήρου μέ τυφλήν ἐμπιστοσύνην στόν Θεόν, δέν προσφεύγει στήν Ἰατρικήν καί τά φάρμακα (βλ. Εὐεργετινό, τόμος Γ΄, ὑπόθεσις ΙΔ΄ καί ΙΕ΄ καί κυρίως τή διδασκαλία τοῦ ὁσίου Παχωμίου, Ὁσίου Ἐφραίμ Σύρου καί Ὁσίου Διαδόχου).

2. Τήν **ἀκρίβειαν** αὐτήν ἐπεθύμει καί κατά κανόνα ἐφήρμοζε καί ὁ μακαριστός Γέρων Παΐσιος. Μερικές φορές ὅμως ἐνήργει διαφορετικά. Στεροῦμαι τῆς ἀπαιτουμένης διακρίσεως, ὥστε νά ἑρμηνεύσω μέ βεβαιότητα τήν στάσιν αὐτήν τοῦ Γέροντος. Ἁπλῶς πιθανολογώντας, ὑποθέτω μερικές αἰτίες, ὅπως λ.χ.:

- τήν ἐξ ἀγάπης καί ταπεινώσεως **ὑπακοήν** του στίς παρακλήσεις καί προτροπές ἄλλων

- τόν φόβον του μήπως γίνει αἰτία ὅπως, ἐξ ἀκαίρου μιμήσεώς του ὑπό τῶν ἄλλων, ὁδηγηθοῦν αὐτοί εἴτε σέ κενοδοξίαν, εἴτε σέ γογγυσμόν, ὡς ἐπιχειρήσαντες ὑπέρ τά μέτρα τους, κ.ἄ.

3. Εἰδικῶς, ὅσον ἀφορᾷ τήν τελευταίαν του ἀσθένειαν, ἠκολούθησεν ἐπί μακρότατον διάστημα τήν ἀσκητικήν ἀκρίβειαν, ἐμπιστευθείς ἑαυτόν εἰς τόν Θεόν. Εὑρισκόμενος, ὅμως, δι’ ἕτερον λόγον ἐκτός Ἁγίου Ὄρους (διά τήν πανήγυριν τοῦ ὁσίου Ἀρσενίου καί τήν βοήθειάν του πρός τούς ἀδελφούς), καί ἐνῶ ἡ ἐπιδείνωσις τῆς ὑγείας του εἶχε φθάσει σέ ὁριακόν σημεῖον, ὑπεχώρησε στίς παρακλήσεις καί ἐδέχθη μέ ὑπακοήν -τοῦ εἶχεν ἀποσταλῆ καί μήνυμα τοῦ Οἰκουμενικοῦ Πατριάρχου μέ σχετικήν προτροπήν- ἰατρικήν βοήθειαν γιά μερικούς μῆνες (ἀκτινοβολίες - ἐγχειρήσεις - χημειοθεραπεῖες). Κάποιαν στιγμήν, ὅμως, ἀπῄτησε καί **διέκοψε τήν θεραπείαν** (βασικά τίς συνεχιζόμενες χημειοθεραπεῖες), ἐκτός ἐλαχίστης βοηθείας, ὥστε νά μπορῇ νά αὐτοεξυπηρετῆται μέχρι τέλους.

4. Εὐνόητον εἶναι ὅτι ἡ στάσις αὐτή τοῦ Γέροντος δέν εἶναι δυνατόν νά προβάλλεται ἀδιακρίτως πρός μίμησιν. Ἐκτός ἀπό τόν προαναφερθέντα κίνδυνον (νά περιπέσῃ σέ κενοδοξίαν ἤ ἀκόμη καί σέ γογγυσμόν), τόν ὁποῖον διατρέχει ὅποιος δέν ἔχει φθάσει στά ἀνάλογα πνευματικά μέτρα, δέον ὅπως ληφοῦν ὑπ’ ὄψιν καί τά ἑξῆς:

α) Ὁ Γέροντας εἶχε ὁλοκληρώσει τήν μετάνοιάν του· κατά τόν Ἀπόστολον Παῦλον: «τόν δρόμον τετέλεκε». Καί

β) Στά σοβαρά θέματα προσηύχετο καί ἐνεργοῦσε -σχεδόν πάντοτε- κατόπιν πληροφορίας ἀπό τόν Θεόν. Πιστεύω ὅτι καί στήν παροῦσα περίστασιν ὁμοίως ἔπραξεν.

5. Ἐκεῖνο, ὅμως, πού μᾶς ἐνδιαφέρει κυρίως στήν ἀπάντησιν αὐτήν, καί τό ὁποῖον εἶναι ἡλίου φαεινότερον, εἶναι ὅτι ὄχι μόνον καμμία συσχέτισις -ἀπό πάσης ἀπόψεως- δέν ὑπάρχει μεταξύ τῆς στάσεως τοῦ τελείου ἀσκητοῦ (ἐν προκειμένῳ τοῦ Γέροντος) καί τῆς προσφορᾶς ζωτικῶν ὀργάνων ἀπό «ἐ.ν.», ἀλλά, τοὐναντίον, εἶναι μεταξύ των **διαμετρικά ἀντίθετοι**. Καθόσον, ὁ μέν Γέρων ἀφήνεται μέ τυφλήν ἐμπιστοσύνην στά χέρια τοῦ Θεοῦ, ὁ δέ δότης –διά τῆς συγκαταθέσεώς του καί ὁ ἰατρός ὑλοποιῶν αὐτήν- βιαίως καί αὐτονόμως τερματίζει τήν ζωήν του

συγκεκριμένην στιγμήν, **ἐμποδίζων τόν Θεόν νά ἐνεργήσῃ**.

ΙΙΙ. Τέλος, θά ἐπισημάνω δύο σημεῖα ἀκόμη, τά ὁποῖα καταδεικνύουν ἐξόφθαλμα καί ἀναμφισβήτητα τήν ἀρνητικήν τοποθέτησιν τοῦ Γέροντος ἐπί τοῦ θέματος. Ἀφ' ἑνός τό προσωπικόν του **παράδειγμα**, καί ἀφ' ἑτέρου τήν **ἀνυπαρξίαν ἔστω μιᾶς** -καί τῆς ἐλαχίστης- προτροπῆς του πρός τήν κατεύθυνσιν αὐτήν.

[Ἀμφότερα ἰσχύουν καί διά τούς δύο ἄλλους Γέροντας –φυσικά, δέν θά τά ἐπαναλάβω, στόν οἰκεῖον τόπον].

1. Καί ὁ τελευταῖος, πού εἶχε γνωρίσει τόν Γέροντα ἤ -ἔστω- πού ἔχει μελετήσει τήν ζωήν του, ἔχει συνειδητοποιήσει ὅτι τό μεγαλειωδέστερο στόν Γέροντα δέν ἦτο οὔτε ἡ ὑπερβάλλουσα ἀσκησίς του, οὔτε τό πλῆθος τῶν θαυμάτων του καί τῶν χαρισμάτων, με τό ὁποῖον τόν ἐπροίκισεν ὁ Κύριος, οὔτε ἄλλο τι, ἀλλ' ἡ τελεία Ἀγάπη του. Ἀγάπη καθολική καί ὁλοκληρωτική ἀπό πάσης ἀπόψεως. Ἀγάπη πρός ὅλους ἄνευ διακρίσεων καί ἀγάπη προσφέρουσα τά πάντα ἄνευ περιορισμῶν καί μηδέν κατέχουσα. Κυριολεκτικῶς τό ἄδειασμα καί τό πέταμα τοῦ ἑαυτοῦ του χάριν τῶν ἀδελφῶν. Ἀγάπη ποσοτικῶς καί ποιοτικῶς ἀκριβή, ἀρχοντική, ἀνιδιοτελής, αὐτοθυσιαστική. Παρ' ὅλην αὐτήν τήν ἀγάπην **οὐδόλως καί οὐδέποτε διενοήθη νά δηλώσῃ «δωρητής ὀργάνων»**.

2. Παρομοίως, ἡ θυσιαστική ἀγάπη ἀπετέλει καί τόν πυρῆνα τῆς διδασκαλίας του. Σ' αὐτήν μᾶς προέτρεπε καί αὐτήν συνεχῶς δακτυλοδεικτοῦσε, ἀνάλογα φυσικά μέ τήν δεκτικότητα τοῦ καθενός μας. Πρότυπα τέτοιας ἀγάπης τόν ἠλέκτριζαν, τόν συγκινοῦσαν· αἰσθανόταν νά συγγενεύῃ μαζί τους. Αὐτά προέβαλλε καί ἐξυμνοῦσε κατά τήν διδασκαλίαν του. Στήν μίμησίν των μᾶς παρακινοῦσε. Καί ὅμως! **Οὐδέποτε** τόν ἀκούσαμε οὔτε ἐμεῖς, οὔτε κάποιος γνωστός, οὔτε πουθενά ἔχει δημοσιευθῆ, ὄχι κάποια **προτροπή του, ἀλλ' οὐδέ κἄν ὑπαινιγμός του πρός δήλωσίν μας ὡς «δωρητῶν ὀργάνων»**. Καί φυσικά οὐδέ ὑποψία ἐπαίνου δέν εἶχε ἀκουσθῆ ἀπό τό στόμα του, γιά κάποιον πού εἶχε δηλώσει δότης γιά μετά τόν «ἐ.θ.» του. Κάθε ἄλλο. Ὅταν κάποτε τοῦ ἀνέφεραν ὅτι κάποιο ὑψηλόβαθμο ἐκκλησιαστικό πρόσωπον εἶχε δηλώσει ὡς «δωρητής ὀργάνων», ὡμίλησε **ἀπαξιωτικά** διά τό γεγονός.

Β. **Ὁ Γέρων Πορφύριος**

Διά τήν **ἀρνητικήν** τοποθέτησιν τοῦ μακαριστοῦ Γέροντος Πορφυρίου, ἔναντι τῆς λήψεως ζωτικῶν ὀργάνων ἀπό «ἐ.ν.», εἶχα ἀπό ἐτῶν πληροφορηθῆ, ἀλλά μόνον γενικῶς καί χωρίς κάποιαν συγκεκριμένην μαρτυρίαν. Ἐπιθυμώντας νά ἔχω κάτι τό συγκεκριμένον καί ἔγκυρον, ἀπευθύνθηκα σέ σεβαστόν ἀγιορείτην **ὑποτακτικόν**

τοῦ Γέροντος. Παραθέτω αὐτολεξεί τήν **αὐθεντικήν μαρτυρίαν**, τήν ὁποίαν προθύμως μοῦ ἀπέστειλε:

«Τό παιδί ζεύγους, πνευματικῶν τέκνων τοῦ Γέροντος Πορφυρίου, ἐτραυματίσθη λίαν σοβαρῶς καί οἱ ἰατροί τούς εἶπαν ὅτι ὑπέστη «ἐ.θ.»· ὡς ἐκ τούτου τούς ἐζήτησαν νά δωρήσουν τά ὄργανά του πρός μεταμόσχευσιν. Αὐτοί ἐθεώρησαν καλόν νά ἐρωτήσουν τόν Γέροντά τους καί νά πάρουν εὐλογίαν. Ὁ Γέρων Πορφύριος τούς ἀπήντησε:

- **Ἕνας θάνατος** ὑπάρχει. Νά δώσετε μόνον τούς κερατοειδεῖς χιτῶνες τῶν ὀφθαλμῶν.

»Δηλαδή, ὁ Γέρων **ἀπηγόρευσε νά δοθοῦν ὄργανα πού θά ἐπέσπευδον τόν θάνατόν του** (τοῦ παιδιοῦ), μή παραδεχόμενος τά φληναφήματα περί ἐγκεφαλικοῦ δῆθεν θανάτου».

Ἐπίσης ἱερομόναχος ἁγιορείτης, πολύ οἰκεῖος τοῦ Γέροντος Πορφυρίου, ἀπήντησε καί αὐτός στήν ἐρώτησίν μου ὡς ἑξῆς:

- Ὁ Γέροντας ἐπέτρεπε **μόνον** τήν λῆψιν τῶν κερατοειδῶν χιτώνων τῶν ὀφθαλμῶν, διότι, ἔλεγε, **ἄλλως λογίζεται ὡς φόνος**.

- Θεωρῶ τά ἀνωτέρω λίαν σαφῆ καί ἐπαρκῆ.

Γ. **Ὁ Γέρων Σωφρόνιος**

Γνωστός μου θεολόγος μοῦ εἶχε ἐμπιστευθεῖ ἀπό ἐτῶν ὡραιοτάτην ἀπάντησιν, τήν ὁποίαν τοῦ εἶχε δώσει ὁ μακαριστός Γέρων Σωφρόνιος εἰς ἐρώτησίν του, ἐάν ἐπιτρέπεται ἡ λῆψις ζωτικῶν ὀργάνων ἀπό «ἐ.ν.» πρός μεταμόσχευσιν. Μέ εἶχε παρακαλέσει, ὅμως, νά μήν τήν δημοσιοποιήσω, διότι ἐθεώρει ὅτι ἦτο δυνατόν νά διακινδυνευθῇ ἀκόμη καί ἡ ὑπόστασις τῆς Ἱ. Μονῆς τοῦ Γέροντος, ἀπό πιθανήν ἀντίδρασιν τοῦ Ἀγγλικοῦ κράτους ἕνεκα τοῦ σημαντικοῦ οἰκονομικοῦ συμφέροντός του ἐκ τῶν μεταμοσχεύσεων. Καίτοι ἐθεώρησα τούς φόβους του ὑπερβολικούς –καθόσον ἔκρινα ὡς λογικόν τό νά ἐκτιμήσῃ μᾶλλον τό Ἀγγλικό κράτος τό γεγονός ὅτι ἡ ἰδία ἡ Ἱ. Μονή ἀποσιωποῦσε τήν θέσιν τοῦ Γέροντος- ἐσεβάσθηκα τήν παράκλησίν του. Νομίζω, ὅμως, ὅτι τώρα πλέον ἀποδεσμεύομαι, ὕστερα, δηλαδή, ἀπό τήν πρόσφατη ἔκδοσιν ἐπιστολῆς τοῦ Γέροντος ὑπό τῆς Ἱ. Μονῆς, στήν ὁποίαν ἤδη ἀπό τοῦ 1968, ἀπέτρεπε καί μάλιστα **μέ ὀξύτατον ὕφος**, ἀσύνηθες διά τό ἤπιον τοῦ χαρακτῆρος του[8].

Στή συνέχεια θά παραθέσω:

1. Ἀποσπάσματα τῆς ἐπιστολῆς τοῦ Γέροντος Σωφρονίου καί

2. Τήν πρός τόν θεολόγον ἀπάντησίν του.

1. Στήν ἐπιστολήν του, πού ἀπευθύνεται πρός τήν ἀδελφήν του Ἀλεξάνδρα, μέ ἡμερομηνίαν 11.3.1968, ἀναφέρονται καί τά ἑξῆς ἀποκαλυπτικά διά τό θέμα μας:

«Μέ τήν εὐκαιρία αὐτή θά σοῦ πῶ ὅτι μέ τόν πιό κατηγορηματικό τρόπο εἶμαι ἐναντίον τῆς μεταμοσχεύσεως τῆς καρδιᾶς. Ἐκτός τῶν ἄλλων, ἡ πράξη αὐτή βρίσκεται σχεδόν πάντοτε στά ὅρια **τοῦ φόνου τοῦ δότη**. Ἰδιαίτερα κατά τούς τελευταίους καιρούς τό πιό «ἐπιτυχημένο», ἀπό ἰατρική ἄποψη, πείραμα ἔγινε στή Νότια Ἀφρική...Ὅταν γίνεται λόγος γιά τόν «ζωολογικό κῆπο», τότε μπορεῖ νά ἐπιτραποῦν τέτοιες ἐγχειρήσεις. Ἴσως σοῦ φανῆ σκληρός αὐτός ὁ λόγος. Ἀλλά ἐγώ πνίγομαι ἀληθινά μέχρι φρίκης ἀπό τήν εἰκόνα τῆς ἐπικαιρότητάς μας, δηλαδή ἀπό τούς ἀτέλειωτους φοβερούς ἐκβιασμούς, τούς φόνους, πού εἶναι ἀδύνατον νά δεῖς ἀκόμη καί στόν κόσμο τῶν ἄγριων θηρίων»[9].

Νομίζω πώς **ὀξυτέρα ἀπόρριψις** δέν θά μποροῦσε νά καταγραφῇ . Ὅσον ἀφορᾷ τήν ἀπορίαν μερικῶν, διατί ὁ Γέρων ἀναφέρεται μόνον είς τήν μεταμόσχευσιν τῆς καρδιᾶς, εἰκάζω ὅτι εἴτε διότι τοῦ εἶχε ὑποβληθῆ σχετική **εἰδική** ἐρώτησις, εἴτε διότι ἀμέσως προηγουμένως στήν ἐπιστολήν του κάνει λόγο γιά τήν καρδιά, ὅπως τήν βλέπει ὁ χειρουργός, εἴτε διότι τήν ἐποχήν ἐκείνην (1968) δέν ἦσαν γνωσταί –τοὐλάχιστον στόν Γέροντα- μεταμοσχεύσεις ἑτέρων ζωτικῶν ὀργάνων. Ἀλλά πάντως εἶναι ἐξόφθαλμον –βάσει τοῦ χαρακτηρισμοῦ του ὡς «φόνου», ἀλλά καί τῆς καθόλου ἀναφορᾶς του- ὅτι **ἐξ ἴσου** θά ἀπέρριπτε -ἤδη ἀπό τό 1968- καί πᾶσαν ἄλλην μεταμόσχευσιν **ἑτέρου** ζωτικοῦ ὀργάνου πού θά εἶχε ὡς ἀποτέλεσμα «τόν φόνον τοῦ δότη».

2. Ἡ ἀπάντησις τοῦ π. Σωφρονίου πρός τήν προαναφερθεῖσαν σχετικήν ἐρώτησιν τοῦ γνωστοῦ μου θεολόγου ἐδόθη κατά τήν διάρκεια συζητήσεώς των, περί τά τελευταῖα ἔτη τῆς ζωῆς τοῦ ὁσίου Γέροντος, στήν Ἱ. Μονήν του στό Ἔσσεξ. Ἐξ αὐτῆς θά δειχθῇ ὅτι ὁ Πατήρ διετήρει μέχρι τέλους τήν προαναφερθεῖσαν ἀρχικήν θέσιν του ἐπί τοῦ θέματος. Ἡ ἀπάντησις ἔχει ὡς ἑξῆς:

- Οἱ **διακριτικοί** καταλαβαίνουν **ἀπό τώρα** ὅτι αὐτό (δηλαδή, ἡ λῆψις ζωτικῶν ὀργάνων ἀπό «ἐ.ν.» πρός μεταμόσχευσιν) **δέν μᾶς ἐπιτρέπεται**. Οἱ ὑπόλοιποι θά τό καταλάβουν ἀπό τούς **καρπούς** (ἐξελίξεις, συνέπειες, ἀποτελέσματα).

Θεωρῶ ὅτι ἡ ἀπάντησις αὐτή εὑρίσκεται σέ πλήρη ἀντιστοιχία μέ τά δύο ἐπιχειρήματα τοῦ Γέροντος Παϊσίου στήν ἀπάντησίν του πρός τόν ἱερομόναχον

Γρηγόριον (βλ. ἀνωτ.). Καί συγκεκριμένως, τό μέν πρῶτον ἐπιχείρημα ταυτίζεται μέ τά ὑπό τῶν διακριτικῶν κατανοούμενα, τό δέ δεύτερον, μέ τίς γνωστές ἐξελίξεις (καρπούς) [νομότυπες (διολισθήσεις κριτηρίων), νομιμοφανεῖς (ἐπισφαλεῖς διαγνώσεις) καί παράνομες (ἐν ψυχρῷ ἐγκληματικόν ἐμπόριον)], στίς ὁποῖες ἔχομεν ὁδηγηθῆ καί τίς ὁποῖες διέβλεπον ἀμφότεροι οἱ διορατικοί Γέροντες.

Ὁ ἐν λόγῳ θεολόγος μέ διεβεβαίωσε ὅτι τήν θέσιν τοῦ Γέροντος Σωφρονίου εἶχαν ἀκούσει, κατά τάς συζητήσεις τους μαζί του, πολλά πνευματικά παιδιά του. Μεταξύ αὐτῶν μοῦ ἀνέφερε τήν διευθύνουσα Μ.Ε.Θ. ἰατρόν Ε.Κ., ὅπως ἐπίσης καί τόν ὑποτακτικόν τοῦ Γέροντος στό Ἔσσεξ -καί νῦν ἐν Ρουμανίᾳ ἐφησυχάζοντα- ἱερομόναχον **Ραφαήλ**. Περί τοῦ τελευταίου δέ μοῦ ἀνέφερεν ὅτι, ἤδη ἀπό τό Ἔσσεξ, εἶχε μαζί μέ τήν ταυτότητά του καρτελλάκι μέ τήν φράσιν: «Σέ περίπτωσιν διακινδυνεύσεως τῆς ζωῆς μου **οὔτε δέχομαι, οὔτε δίδω ὄργανα**.

Τέλος, ἐπί τῇ εὐκαιρίᾳ, ἀναφέρω ὅτι ὁ αὐτός θεολόγος εἶχε μεταφέρει τήν ἀκόλουθον ἐρώτησιν τοῦ λογιωτάτου Γέροντος Θεοκλήτου Διονυσιάτου (κατ’ ἐξουσιοδότησίν του) πρός τούς ὑπερμάχους τοῦ «ἐ.θ.» σέ σχετικήν ἡμερίδα:

- Ὁ Θεός ἐπιτρέπει ἐπί τι χρονικόν διάστημα, **πού Αὐτός ὁρίζει**, τήν ταλαιπωρίαν τοῦ «ἐ.ν.» **πρός κάθαρσίν του**. Πῶς ἐσεῖς **παρεμβαίνετε, διακόπτοντες τήν καθαρτήριον αὐτήν πορείαν** καί ἀναλαμβάνοντες καί τήν ἀνάλογον εὐθύνην;

- Μοῦ ἀνέφερε δέ ὅτι «**οὐδείς ἠδυνήθη ἀντειπεῖν τῇ σοφίᾳ**» τοῦ ἐπιχειρήματος, ἀλλά καί ἕνεκα τοῦ κύρους τοῦ σεβαστοῦ -καί μακαριστοῦ νῦν- Ἁγιορείτου Γέροντος.

ΕΠΙΛΕΓΟΜΕΝΑ

Στήν σχετικήν εἰσήγησίν του πρός τήν Ἱεράν Σύνοδον τῆς Ἱεραρχίας ὁ Σεβασμιώτατος Μητροπολίτης Ναυπάκτου κ.κ. Ἱερόθεος παρατηρεῖ εὐστοχώτατα: «Ἐπειδή ἡ ζωή τῆς Ἐκκλησίας καθορίζεται ἀπό τήν δράση καί τήν ἐνέργεια τῶν ἁγίων καί ἐπειδή ἡ Ἐκκλησία προχωρεῖ στήν ἱστορία μέ τά βήματα τῶν ἁγίων, γι αὐτό θά περιμένουμε καί τέτοιες ἀντιδράσεις ἁγιασμένων ἀνθρώπων, γιά νά δώσουμε τό στίγμα ἀντιμετωπίσεως τοῦ προβλήματος τῶν μεταμοσχεύσεων[10].

Ὅπως ἐναργέστατα κατεδείχθη, οἱ σύγχρονοι Ἅγιοι Γέροντες **Παΐσιος, Πορφύριος καί Σωφρόνιος οὔτε «δότες ὀργάνων**» εἶχαν δηλώσει, ἀλλά καί σαφῶς ἀπέτρεψαν ἀπό τήν προσφοράν καί ἀφαίρεσιν ζωτικῶν ὀργάνων πρός μεταμόσχευσιν. Ἐντεῦθεν καί προκύπτει -κατά τούς λόγους τοῦ Σεβασμιωτάτου- καί τό χρέος τῶν ἁρμοδίων τῆς Ἐκκλησίας μας νά ἀκολουθήσουν πιστῶς τά «βήματα τῶν Ἁγίων μας» καί νά ἐπανορθώσουν πᾶν ἡμαρτημένον, ἐξ ἀγνοίας ἤ κατόπιν

πιέσεων γενόμενον. Αὐτό, ἄλλωστε, ἔχει ἐκζητηθῆ καί ἀπό Ἱεράρχας.

Κατά ταῦτα καί ἡ **εὐθύνη τοῦ μ.Γ.** ἐν προκειμένῳ εἶναι βαρυτάτη. Διότι ὄχι μόνον παραποιεῖ, ἀδικεῖ καί συκοφαντεῖ τούς Ὁσίους Πατέρας, ἀλλά καί διότι διά τῆς παραποιήσεώς του, ἐκμεταλλευόμενος τό κῦρος τους, συγχίζει τούς ἀναγνώστας του (τοὐλάχιστον τούς ἁπλοϊκοτέρους) καί ὠθεῖ -τό κατ' αὐτόν- τήν Ἐκκλησίαν πρός πεπλανημένην ὁδόν. Ἐλπίζω -καί εὔχομαι- ὅπως, συναισθανόμενος τό σφάλμα του, **ἀποσύρῃ τό συντομώτερον τό βιβλίον** ἐκ τῆς κυκλοφορίας, ἀλλά καί δημοσιεύσῃ καί δήλωσίν του, εἰς τήν ὁποίαν θά ἀνακαλῇ -τοὐλάχιστον- τήν ὑπ' αὐτοῦ γενομένην στό βιβλίον του ἀμφισβήτησιν τῆς τοποθετήσεως τῶν Ὁσίων Γερόντων.

Μοναχός Ἠσαΐας

Ἱ. Κελλίον «Παναγούδα»

ΑΓΙΟΝ ΟΡΟΣ

ΠΑΡΑΠΟΜΠΕΣ

[1]. Αὐτό, ἄλλωστε, ἔχει ἐπαρκῶς καταδειχθῆ:

1. Θεολογικῶς, ἐπί τῇ βάσει τῆς Πατερικῆς διδασκαλίας, καί δή τῶν Ἁγίων Γρηγορίου τοῦ Παλαμᾶ καί Νικοδήμου τοῦ Ἁγιορείτου, καί

2. Ἰατρικῶς, δι' ἀκαταμαχήτου ἐπιχειρηματολογίας Ἑλλήνων καί ξένων κορυφαίων θεραπόντων τῆς Ἰατρικῆς. Ἐξ αὐτῆς (τῆς ἐπιχειρηματολογίας) ἀναφέρω ἐπιγραμματικῶς:

α) Τήν ἀσάφειαν καί διαφωνίαν πού ἐπικρατεῖ μεταξύ καί αὐτῶν τῶν ὑποστηρικτῶν

τοῦ «ἐ.θ.», ὅσον ἀφορᾷ τόν ὁρισμόν καί τά κριτήριά του· ἄλλων μέν δεχομένων ὡς «ἐ.θ.» τήν νέκρωσιν μόνον τοῦ ἐγκεφαλικοῦ στελέχους, ἑτέρων τήν νέκρωσιν στελέχους καί φλοιοῦ καί ἑτέρων τήν πλήρη νέκρωσιν ὁλοκλήρου τοῦ ἐγκεφάλου.

β) Τήν ἀνεπάρκειαν τῶν κριτηρίων καί τῶν δοκιμασιῶν -καί τῶν πλέον συγχρόνων- νά διαγνώσουν μέ ἀπόλυτον βεβαιότητα αὐτήν τήν πλήρη νέκρωσιν.

γ) Τό ὅτι καί ἡ πλήρης νέκρωσις ὁλοκλήρου τοῦ ἐγκεφάλου -ἐάν καθ' ὑπόθεσιν δεχθοῦμε ὅτι εἶναι δυνατόν νά διαγνωσθῇ- **δέν** εἶναι δυνατόν νά ταυτισθῇ μέ τήν νέκρωσιν ὁλοκλήρου τοῦ ὀργανισμοῦ , ἐφ' ὅσον ἕτερα ὄργανα εἶναι ζῶντα, καί πλῆθος λειτουργιῶν διατηροῦνται (φυσικά μέ τήν κατάλληλον ὑποστήριξιν τοῦ ὀργανισμοῦ).

δ) Ἡ ἐν τῇ πράξει ὕπαρξις εὐαρίθμων ὑπευθύνως βεβαιωμένων περιστατικῶν διαγνώσεως «ἐ.θ.» καί ἐκζητήσεως τῶν ὀργάνων τῶν διαγνωσθέντων ὡς «ἐ.ν.», στά ὁποῖα (περιστατικά), ὕστερα ἀπό τήν μή συγκατάθεσιν τῶν συγγενῶν, ἐπηκολούθησε, ὄχι ἁπλῶς ἡ ἐπί μῆνας καί ἔτη διατήρησίς των σ' αὐτήν τήν κατάστασιν, ἀλλ' ἀρκετές φορές καί ἡ σημαντική βελτίωσίς των, μέχρι ἀκόμη καί σχεδόν πλήρους ἰάσεως.

[2]. Χαρακτηριστική ἐν προκειμένῳ εἶναι ἡ περίπτωσις τοῦ μακαριστοῦ π. Νικοδήμου Γρηγοριάτου: Συνεπής πρός τήν Ὀρθόδοξον Πατερικήν διδασκαλίαν καί ὑπακούοντας στίς ὀρθές σχετικές τοποθετήσεις τοῦ παραδοσιακοῦ Γέροντός του σεβαστοῦ π. Γεωργίου, ἠρνήθη νά δεχθῇ μεταμόσχευσιν καρδίας, ὑπομείνας μετά θαυμαστῆς καρτερίας ὁσιομαρτυρικήν ταλαιπωρίαν καί θάνατον. Μέ ἐπί πλέον θαυμαστόν ἀποτέλεσμα -ὅπως πληροφορήθηκα- νά καταπλαγῇ ἀπό τό μεγαλεῖον του ὁ ἐκτός Ἐκκλησίας εὑρισκόμενος θεράπων ἰατρός του καί νά γίνῃ συνειδητόν μέλος Της.

[3]. Π.ρ.β.λ. τήν μετονομασίαν τῆς ἐκτρώσεως σέ διακοπήν τῆς κυήσεως!

[4]. Ν. Ζουρνατζόγλου, Γέροντας Παΐσιος ὁ Ἁγιορείτης - Μαρτυρίες προσκυνητῶν, Τόμος Α΄, Θεσσαλονίκη 2009, σελ. 121 – 122.

[5]. Ὑπάρχουν καί ἄλλες 2 - 3 μαρτυρίες, κατά τίς ὁποῖες ὁ Γέροντας δέν ἐναντιώθηκε στήν λήψη ἑνός ἐκ τῶν διπλῶν ὀργάνων (συγκεκριμένα νεφροῦ και ὀφθαλμοῦ), ἑκουσίως προσφερομένου ἀπό ὑγιῆ δότη.

[6]. Ἐννοεῖται, φυσικά, καί στήν περίπτωσιν τῶν «ἐ.ν.». Ἤ μᾶλλον ἀκριβέστερον, ἡ σχετική ἀπαγόρευσις τοῦ Γέροντος (διά λῆψιν ὀργάνων ἀναγκαίων πρός ἐπιβίωσιν) ἀφοροῦσε ἀποκλειστικά περιπτώσεις μεταμοσχεύσεων ἀπό «ἐ.ν.» δότας· καθόσον ἡ σήμερον ὑπό τινων ὑποστηριζομένη δυνατότης προσφορᾶς τοιούτων ὀργάνων (ἀναγκαίων δι' ἐπιβίωσιν) ἀπό ὑγιεῖς δότας (τοὐτέστιν ἡ αὐτοθυσία - αὐτοκτονία

τῶν δοτῶν αὐτῶν) ἦτο πρό 15ετίας (ὅτε περίπου ἐγένετο ἡ συζήτησις) ἀδιανόητος καί ὑπ’ οὐδενός ὑποστηριζομένη, καί ἡ ἀπαγόρευσίς της αὐτονόητος. Οὔτε, δηλαδή, τότε ἦτο δυνατόν ὁ ἐρωτῶν ἱερομόναχος νά ἐρωτήσῃ δι’ ἀπό ὑγιεῖς δότας λῆψιν ὀργάνων ἀναγκαίων δι’ ἐπιβίωσιν, οὔτε καί ὁ Γέροντας νά ἀπαγορεύσῃ κάτι πού αὐτονοήτως ἦτο ἀπηγορευμένον. Ἄρα, ἡ ἀπαγόρευσις στό σημεῖον αὐτό ἀφοροῦσε ἀποκλειστικά περιπτώσεις «ἐ.ν.» δοτῶν.

[7]. Διά νά δικαιολογηθῇ ὁ μ.Γ. διά τήν χονδρήν ἀβλεψίαν του, προφασίσθηκε ἐκ τῶν ὑστέρων μίαν μόνον φράσιν ἐκ τοῦ ἀκολουθοῦντος σχολιασμοῦ τῆς μαρτυρίας ἀναφερομένην σέ χαρακτηρισμόν τοῦ Γέροντος καί εὑρισκομένην ἐντός εἰσαγωγικῶν. Ἀλλ’ ὡς εἶναι εὐνόητον, τά εἰσαγωγικά ἐν προκειμένῳ δέν δηλοῦν τήν κατά γράμμα παράθεσιν τῶν λόγων τοῦ Γέροντος, ἀλλά τήν πιστήν παράθεσιν τῆς φράσεως ἐκ τῆς μαρτυρίας.

[8]. Ἀπαντώντας ἔτσι καί στήν ἔνστασιν τοῦ μ.Γ. ὅτι δῆθεν «δέν μιλοῦν ἔτσι ἀφοριστικά οἱ Ἅγιοι» (σελ. 20).

[9]. Ἀρχιμ. Σωφρονίου, Γράμματα στή Ρωσία, Ἱ.Μονή Τιμίου Προδρόμου, Ἔσσεξ Ἀγγλίας, 2009, σελ. 291 - 292.

[10]. Ἐκκλησία και Μεταμοσχεύσεις, Ἀθῆναι 2002, σελ. 358.

(Πηγή: Περιοδικό "Παρακαταθήκη" Ιούλ. - Αύγ. & Σεπ. - Οκτ. 2010)